Human Rights Commission of the Maldives

Male'

Republic of Maldives

ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް

މާލެ

ދިވެހިރާއްޖެ

ނަންބަރު: PR - 23/2015

ނޫސްބަޔާން

ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ފާހަގަކުރާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ދުވަސް 2015

މިއަދަކީ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ފާހަގަކުރާ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ދުވަހެވެ. މިފަދަ ދުވަހެއް ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައި ފާހަގަކުރުމުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަމީހުންގެ ޙާލަތު ދެނެގަނެ އެ މީހުންނަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ކަންކަމުގައި ބައިވެރި ވެވޭ ބަރާބަރު ހަގުއި، ދުވަހު ދިރިއުޅުމުގައި ފަރާތްތެރިކަމުންނާއި އެހެން މީހުންނާ އެއްފަދައިން އިންސާނީ ހައްޤުތަކާ ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަޔަކަށް ހެދުމެވެ.

އ.ދ. އިން މިއަހަރުގެ މިދުވަހަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ސްލޮގަނަކީ "ބައިވެރި ކުރުން މުހިންމު - އެކި ފެންވަރުގެ ކުޅަދާނަކަން ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ބައިވެރިވުމާއި ބާރުވެރިކުރުން" މިއެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަމީހުންގެ ޙާލަތަށް ބަލައިރު ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތުން ގާތްގަނޑަކަށް އެއް ބިލިއަން މީހުން މުޖުތަމަޢުގެ މުހިންމު ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވުމުގައި ހުރަސްތަކާ ދިމާވެއެވެ. މިގޮތުން ދަތުރު ފަތުރު ކުރުމާއި، ވަޒީފާ އަދާކުރުމާއި، އިސްތިމާޢީ ޚިދުމަތްތަކާއި، މުޖުތަމަޢުގެ އާންމު ކަންކަމާއި ސިޔާސީ ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވުމުން ވަކި ފަރާތް ބޭނުން އެކަހެރި ކުރެވި އެއްލައިލެވިފައެވެ. އަދި ހަމަ އެހެންމެ މުޖުތަމަޢުގެ އެކިއެކި ފަރުދުންގެ ވިސްނުމުގައި ހުންނަ ނޭދެވޭ ގޮތްތައް ކުރުން ތަކެއްގެ ސަބަބުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަމީހުންނަށް ތިބެންވާ ޚިދުމަތްތައް އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރުމުގައި ހުރަސްތައް ދިމާވެއެވެ. މި ކަންކަމުގެ ނަތީޖާއަކީ އެކިއެކި ކަންކަމުގައި އެ މީހުންނާ އެއްހަމައެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުޞަތު އެފަދަ ފަރާތްތަކަށް ގެއްލި މުޖުތަމަޢުން އެކަހެރިވެ އެއްލައިލެވޭކަށް ވުމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޙާލަތަށް ނަޒަރު ހިންގާއިރު ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ މައްސަލަތައް ތަފާސް ހިސާބު އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް ބަލައިގަތުމުގެ ނިޒާމެއް ގާއިމުކޮށްފައި ނެތުމަކީ ހިމާޔަތެއްގެ ގޮތުން ފާހަގަ ކުރަމެވެ. އަދި މިފަދަ ނިޒާމެއް ނެތުމުގެ ސަބަބުން އެމީހުންނަށް ބޭނުންވާ ޚިދުމަތްތަކާއި ވަސީލަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން އެފަދަ ތަކެތީގެ ބޭނުންތެރިކަން ދެނެގަތުމުގައި ދަތިތަކާއި ހުރަސްތަކެއް ހުރިކަން ވެސް ފާހަގަ ކުރަން ޖެހެއެވެ.

މިއަދުގެ މުނާސަބަތުގައި ފާހަގަ ކުރަން ބޭނުންވަނީ، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް ދިމާވާ ހުރަސްތަކެއް ނައްތާލުމަށް ގޮވާލަމެވެ. މި ގޮތުން "ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންގެ ހައްޤުތަކާއި ރައްކާތެރިކަން ކުރުމާއި މާލީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ޤާނޫނު"ގެ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުން، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް، އެމީހުން ދިރިއުޅޭ މާޙައުލުގައި އެކުލަވާ ތަންތަނަށް

ވަދެނިކުމުގެ އުޅުމާއި، ދަތުރުފަތުރުގެ އިދާރާތަކާއި އެހެނިހެން ފަރާތްތަކުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކުން ލިބިގަތުމުގެ ފުރުސަތު ޙާޞިލު ކުރުމަށްޓަކައި ދިނަގުނަ ޤަވާޢިދުތަކާއި ކުރަންޖެހޭކަން ފާހަގަ ކުރަމެވެ. މިގޮތުން ވަޒީފާ ހޯދުމާއި، ޤަވާޢިދުތަކާއި ދާއިރާގައި ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރުމާއި ހަމަހަމަ ފުރުސަތު ލިބިދިނުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ކަންކަން އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ތަންފީޛު ކުރުމަށް ޚާއްޞަ ފިޔަވަޅު ދައުލަތުން އަޅަންޖެހޭ ކަމަށް ވެސް ފާހަގަ ކުރަމެވެ. މި ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުން މިކަންކަން ތަންފީޛުކުރުމަށް ބާރުއަޅައި ދައުލަތުގެ ކުރުމަށް މުޖުތަމައުގެ އެންމެހާ ފަރާތްތަކުގެ ވާޖިބެކެވެ. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް އެހީތެރިވެ ހަމައެކަނި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ހައްޤުތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ވާޖިބަކީ ކަމުގައި ބެލުމަށް ފަރާތްތަކުން ދެކެމެވެ. ހަމަ ވެސް އެފަދަ މީހުންނަށް އެހެން ފަރުދުންނާ އެއްގޮތަށް އެންމެ ހައްޤުތަކުން ލިބިދޭ ހިންގުންތަކެވެ.

ވީމާ، އ.ދ. އިން މިއަހަރަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ "ބައިވެރި ކުރުން މުހިންމު - އެކި ފެންވަރުގެ ކުޅަދުނަކަން ލިބިފައިވާ ފަރާތްތައް ބައިވެރި ކުރުމާއި ބާރުވެރިކުރުން" މި ޝިޢާރުގެ ދަށުން، ދިވެހި ދައުލަތާއި އާންމު ފަރުދުން ވަދެނިކުމުގެ އުޅުމާއި ހިދުމަތް ލިބިގަތުމުގެ ފުރުސަތު ޙާޞިލުކުރުމަށާއި، ވަޒީފާއާއި ދަސްކުރުމުގެ ދާއިރާގައި ތަޢުލީމުދިނުމުގެ ހަމަހަމަ ފުރުސަތު ޤާއިމުކުރުމަށާއި، ބައިވެރި ތަރައްޤީގެ ފުރުސަތު ޤާއިމުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ އިތުރު ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭކަން ދައުލަތުގެ ކުރިމަތީގައި ބަޔާންކޮށް ދައްކާލަމެވެ. ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އެންމެ ފުރިހަމަ ބައިވެރިވުން ލިބޭނެ މާޙައުލެއް ބިނާކުރުމަށް ޙައްޤުތަކާއި ގުޅޭ ހަރަކާތްތަކެއް، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް އެހީތެރިވެ ފުރުޞަތު ޤާއިމުކޮށްދިނުމަށް ކުރެވޭ ފިޔަވަޅު ތަކަށް ހުރިހާ އިންސާނީ ތަރައްޤީއަށްޓަކައި ދެއް އެހީތެރި ފަރާތްތަކުގެ އިންސާނީ ހައްޤުތަކަށް ދައުލަތުން ތަންފީޛުކުރުމަށް ހުރިހާ ފަރާތްތަކުން ގޮވާލަމެވެ.

21 ޞަފަރު 1437

03 ޑިސެމްބަރު 2015